Од аналогних форми до дигиталних платформи

Дани библиотека и библиотекара, Новосадски сајам, 5–6. март 2019.

У оквиру 25. Међународног сајма књига у Новом Саду, у Конгресном центру „Мастер“, 5. и 6. марта 2019. године одржан је девети по реду стручни скуп под називом *Дани библиотека и библиотекара*. Организовала га је Градска библиотека у Новом Саду у сарадњи са Библиотеком Матице српске, Народном библиотеком Србије и Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ из Београда.

Први дан манифестације обележио је Форум Библиотекарског друштва Србије (БДС) са темом „Статус Библиотекарског друштва Србије као репрезентативног удружења у култури“. Учесници форума су, уз дискусију о обавезама и пословању БДС-а, са задовољством истакли да је Министарство културе 14. јануара ове године донело решење којим је дефинисан и утврђен његов статус репрезентативног удружења у култури за библиотечко-информациону делатност за територију Републике Србије. Након Форума, библиотекари Градске библиотеке у Новом Саду су представили своја искуства у радионичарском раду са децом.

Други дан био је у знаку акредитованог семинара под називом „Демократизација дигитализације у библиотекама“ у реализацији др Адама Софронијевића, др Александре Тртовац, Наташе Дакић и Јелене Андоновски, библиотекара Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ из Београда. У уводном обраћању, Драган Којић, директор Градске библиотеке у Новом Саду, истакао је задовољство што је Нови Сад у *Данима библиотека и библиотекара* престоница културе и престоница библиотекара Србије и нагласио да су „библиотеке снажне полуге у развоју демократског друштва и да пружају приступ различитим идејама и мишљењима као основама демократије“. Адам Софронијевић је констатовао да ће дигитализацијом бити сачувана културна и научна баштина, потенцирајући вештачку интелигенцију као полугу развоја библиотекарства, технологију засновану на машинском учењу, која све више заузима место у савременом свету. У даљем излагању, колеге из Универзитетске библиотеке су презентовале Transkribus[1] – платформу за аутоматско препознавање, транскрипцију и претраживање историјских докумената. Кроз Transkribus, преносни уређај DokScan и Scan Tent, апликацију за дигитализацију путем мобилних телефона, представљене су нове технолошке могућности и алати за аутоматску обраду скенираних докумената.

Истраживањем које су спровели, дошли су до сазнања да је веома мали проценат дигитализованог културног наслеђа како у свету тако и у нашој земљи адекватно обрађен, а као пример добре праксе навели су Националну библиотеку у Хагу. Своју визију процеса дигитализације виде кроз паралелан развој технолошких и образовних ресурса.

Дводневни скуп *Дани бибиблиотека и библиотекара* завршен је закључком да су неопходни развијање и примена нових технологија у библиотекарству, кроз сарадњу баштинских установа. Пратећи савремене токове, препознате су потребе за њиховом применом. Будући да је коришћење информационо-комуникационих технологија данашњице важан сегмент живота, од велике је важности да се корисницима обезбедити слободан приступ дигиталним садржајима.

Ирена Зечевић

[1] Транскрибус развија и одржава Група за дигитализацију и дигиталну заштиту на Универзитету у Инзбруку, а финансира Европска комисија као део пројекта H2020 READ (Recognitionand Enrichment of Arhival documents) (2015-2019).